

Efter 30 år på samma vårdcentral är Maria Truedsson fortfarande lika engagerad i sitt jobb.

– Ett roligare arbete kan man inte ha, säger hon.

Livslång arbetsglädje

Maria Truedsson, instruerar Axel Lundström hur han ska ta i och blåsa i inhalatorn. I regel tar hon emot ett tiotal patienter varje dag.

Foto: NICKE JOHANSSON

AXEL LUNDSTRÖM, 8 ÅR, har kommit till Hortlax vårdcentral för att han har problem med sin astma. Med sig har han sin mamma Catrina Lundström.

– Då Axel får du sätta dig ner, så får vi dra upp tröjan och lyssna på dina lungor, säger Maria Truedsson.

Han får blåsa i en parinhalator – en testapparat för astmatiker – och de samtalar om i vilka sammanhang han får sina astmaanfall. Maria Truedsson bestämmer sig för att öka hans medicinering och sedan ska hon höra av sig igen före sommaren och fråga hur det går.

Maria Truedsson bestämde sig för att bli läkare när hon gick i gymnasiet. Den klingande skånska dialekten avslöjar genast hennes ursprung. Hon utbildade sig i Lund och kom till Norrbotten 1975 för att göra sin tvååriga allmäntjänstgöring.

– Då trodde jag aldrig att jag skulle bli kvar. Men arbetet i Norrbotten fängslade henne.

– På 1970-talet var Norrbotten ett föregångslän. Det var här primärvården byggdes upp. I övriga Sverige fanns det ingen primärvård värd namnet.

När hon blev erbjuden arbete på Hortlax vårdcentral tackade hon ja. Och här har hon stannat.

HON HAR ALLTID TYCKT OM att finnas nära sina patienter. Hon tycker också om kontinuiteten i arbetet som distriktsläkare – att få lära känna och följa familjer i flera generationer.

– Man ska ju ha ett intresse för människor för att kunna ha det här jobbet.

En vanlig dag på arbetet inleder hon med en timmes telefontid. På Hortlax vårdcentral har de inte infört Tele-q, utan patienterna kan ringa henne direkt, eller till vårdcentralens växel.

– Jag vill inte att mina patienter ska mötas av en automatisk telefonröst när de ringer.

Under dagen träffar hon i regel ett tiotal patienter. Det handlar om allt från vanliga förkylningar till döende människor som hon besöker i hemmet. Många patienter har kroniska sjukdomar, som diabetes, högt blodtryck och smärta.

DE FEM LÄKARNA på vårdcentralen har delat upp distriktet mellan sig, så att patienterna i möjligaste mån ska få komma tillbaka till samma doktor. Själv har hon tillsammans med den ST-läkare hon handleder ungefär 1300 patienter.

En grupp som hon med växande erfarenhet har blivit mer och mer intresserad av är människor som lider av psykisk ohälsa.

– Det är en utmaning att hjälpa dem på ett

bra sätt eftersom de ofta har så oklara symptom.

Som distriktsläkare gäller det att hålla sig à jour på alla möjliga områden. Hon får mycket information från olika myndigheter som hon måste läsa och sätta sig in i och hon försöker kontinuerligt få delta i de vidareutbildningar som hålls.

NACKDELEN I ARBETET är att det kommer så många direktiv från olika håll som hon måste sätta sig in i och följa, fast hon uppfattar dem som onödiga. Ett annat tråkigt inslag i arbetet är när försäkringskassan underkänner sjukskrivningar som hon har utfärdat. Men annars känner hon sig sällan less på jobbet och aldrig på sina patienter. Hon upplever heller aldrig att det finns patienter som springer till doktorn i onödan.

– Det finns alltid ett skäl till att de kommer hit och det är min uppgift att ta reda på vad det finns för oro som ligger bakom besöket – oavsett om den är befogad eller inte.

Något av det viktigaste i arbetet tycker hon är att få samtalet med patienterna att fungera så att hon får en så bra bild som möjligt av vad det är för problem patienten har.

– Att de känner sig förstådda är a och o för att de ska bli nöjda. Annars kommer de att söka för sitt problem igen någon annanstans och då blir det rundgång.

”Att de känner sig förstådda är a och o för att de ska bli nöjda. Annars kommer de att söka för sitt problem igen någon annanstans och då blir det rundgång.”

Maria Truedsson sticker inte under stol med att hon har gjort felbedömningar under åren, men hon har aldrig blivit anmäld eller prickad.

– Men det beror på att jag har så snälla patienter, säger hon och skrattar.

Hon tror att om hon bemöter patienter på ett ärligt och hederligt sätt, så accepterar de att hon inte alltid kan ställa rätt diagnos på en gång.

– En del yngre doktorer är jätterädda för att bli allmänmedicinare. De tror att vi måste kunna allt. Men det behöver vi inte – det är inte möjligt. Däremot ska vi veta vad vi inte kan och när det är dags att söka hjälp på annat håll.

FÖRUTOM SITT ORDINARIE arbete på vårdcentralen är Maria Truedsson också studierektor för läkare som gör sin specialisttjänstgöring inom allmänmedicin i länet.

– Jag tycker att distriktsläkaryrket är så viktigt och det vill jag förmedla till andra.

Nästa patient på tur är Greta Fahlman, 75 år, som har problem med förmaksflimmer. Hon har också reumatism och äter värktabletter mot det.

När Maria Truedsson har tagit EKG och flera andra prover ringer hon till en hjärtläkare på Piteå äldvårdssjukhus för att rådgöra.

Greta Fahlman och Maria Truedsson har känt varandra i 15 år.

– Det gör att det är väldigt lätt att återknyta till vad som hänt tidigare.

ULRIKA VALLGÅRDA